

PRAKTIČNA AKTIVNOST

Kako najti zanesljive informacije in vire z uporabo tehnik kritičnega razmišljanja

Avtorji: EnAIP FVG

Kompetence okvirja EntreComp:

Spopadanje z negotovostjo

Namen

Učna enota je namenjena študentom iVET in je namenjena pridobivanju „veščin kritičnega razmišljanja“, da bi jim pomagala sprejemati racionalne odločitve na podlagi zanesljivih informacij in virov.

Učni rezultati

- Učenci lahko poiščejo, primerjajo in primerjajo različne vire informacij, ki mi pomagajo zmanjšati dvoumnost, negotovost in tveganja pri sprejemanju odločitev.
- Učenci znajo združiti različna stališča za sprejemanje informiranih odločitev, kadar je stopnja negotovosti visoka.

Opis dejavnosti in vaj:

Začetek razprave o temi, ki jo predlaga učitelj ali učenci in je povzeta v vprašanju, na primer:

- Ali je umetna inteligenca dobra ali slaba?
- Ali so podnebne spremembe posledica človeških dejavnosti ali so le naravni pojav?
- Ali je dandanes bolj ekonomično kupiti električni ali hibridni avtomobil ali avtomobil na gorivo?
- Ali je življenje danes boljše ali je bilo boljše v preteklosti?
- Ali je članstvo v Evropski uniji prednost ali slabost? - Ali je bolje nakupovati prek spleta ali v trgovinah?
- Druga vprašanja ...

Učenci bodo samostojno ali v majhnih skupinah:

- poiščejo zanesljive vire in preverijo zbrane informacije (KORAK 1);
- pripravili kratke povzetke zbranih informacij (KORAK 2);
- primerjali in razpravljali o različnih stališčih in mnenjih (KORAK 3).

PRVI KORAK: RAZISKOVANJE IN KONTROLA VIROV IN INFORMACIJ

Učitelj razloži, kako pomembno je poiskati zanesljive informacije. Prvi korak je, da se naučimo dvomiti ali dvomiti o tem, kar beremo ali vidimo, in da zanesljivosti vsakega vira informacij ne jemljemo za samoumevno. Zato je ključnega pomena ozaveščanje o pomenu uporabe zanesljivih virov za razlago nekega pojava, ne pa zaupanje vsem informacijam, ki jih najdemo na spletu, v družabnih medijih ali iz govoric.

V nadaljevanju je nekaj vprašanj, ki jih učenci lahko uporabijo kot smernice za raziskovanje in ki jih lahko prilagodite glede na izbrano temo in značilnosti učencev:

Uporabna vprašanja, s katerimi preverimo zanesljivost virov in informacij

- Kdo je ustvaril to vsebino? Oseba ali organizacija? Ali je to verodostojen vir? Ali je kompetenten za predstavljeno temo? Ali jim lahko zaupam? Zakaj? Ali je avtor neposredno zainteresiran za predstavljeno temo, informacijo ali novico?
- Ali lahko verjamem informacijam, ki jih je predstavil ta vir? Zakaj lahko to trdim? Kako lahko to dokažem?
- Ali je to verodostojno glede na to, kaj drugega že vem o tej temi?
- Ali sem preveril, ali so vse vsebine verodostojne? Ali so na primer fotografije ali videoposnetki resnični in ne prirejeni.

Drugi korak: POVZETEK ZBRANIH INFORMACIJ

Učenci pripravijo kratke povzetke (ustne ali pisne) zbrane vsebine.

Vsebina je lahko besedilo (na primer časopisni članki), fotografije ali videoposnetki, zbrani na spletu, YouTubu ali drugih družbenih medijih. Pomembno je, da zberejo različna mnenja in poglede na izbrano temo ter jih primerjajo in o njih razpravljajo.

Koristna vprašanja za pripravo povzetka

- Ali ste vključili glavne ideje, koncepte, dejstva, dogodke, procese, teme, ki so zajeti v izvirnih virih?
- Ali ste zvesto poročali o pomenu izvirnika?
- Ali ste se izogibali vključevanju lastnega stališča, razen če ste bili za to izrecno zaproseni?
- Ali ste navedli vse vire?

POGLEDI IN MNENJA

Učenci posamezno ali v skupini predstavijo zbrano vsebino - informacije, fotografije, videoposnetke:

- poudarjanje različnih stališč;
- poskušajo poiskati sintezo, če je mogoče, med različnimi stališči;
- in podajo svoje mnenje o temi.

Koristna vprašanja za pripravo sinteze

- Ali ste navedli različne poglede na temo?
- Ali ste upoštevali prednosti in slabosti teme?
- Ali sklep vsebuje moje mnenje z dokazi ali utemeljitvijo?

Metodologija

Uporaba interneta in družabnih medijev:

- Individualno ali skupinsko delo;
- Plenarno ali skupinsko viharjenje možganov itd.;
- Ustne, pisne predstavitve ali uporaba digitalnih predstavitvenih orodij, PPT, Miro

Podporni viri

O orodjih za kritično mišljenje in razkrivanju lažnih novic:

- YouTube: Vse težje je prepoznati lažni videoposnetek;
- This is not Morgan Freeman - A Deepfake Singularity, YouTube;
- Animacije za kritično mišljenje, projekt Nerdvet, YouTube.

About Summary and Synthesis: O povzetku in sintezi:

- Razloženo v eni minuti, Povzetek, Sinteza, Izdelava povzetka, Animacije

Trajanje: 3h

Raven usposobljenosti: EQF 3

**Co-funded by
the European Union**

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.